

VLAAMS PARLEMENT

ZITTING 1995-1996

OPENBARE COMMISSIEVERGADERING

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR WERKGELEGENHEID EN ECONOMISCHE
AANGELEGENHEDEN

VERGADERING VAN WOENSDAG 20 MAART 1996

Interpellatie van de heer Jan Caubergs tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de NV Mijnen

VOORZITTER : De heer Robert Voorhamme

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.19 uur.*

Interpellatie van de heer Jan Caubergs tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de NV Mijnen

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Caubergs tot de heer Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de NV Mijnen.

De heer Caubergs heeft het woord.

De heer Jan Caubergs : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onlangs is aan de mijnen van Beringen en Zolder een staking uitgebroken bij het nog resterende personeel van de NV Mijnen – de vroegere KS -, omdat de nog werkende personeelsleden – 76 oud-mijnwerkers en 19 stagiairs – op straat worden gezet. Deze stagiairs hebben een opleiding gekregen voor de wervelbedcentrales, en zij werden naar de NV Mijnen overgeheveld – om er vanaf te zijn. De oud-mijnwerkers vragen dat de CAO, door hen ondertekend in 1989, waarin blijvend werk werd beloofd, wordt gerespecteerd. Dit betekent blijvend werk ! De bewering dat er geen werk meer is, strookt niet met de realiteit. Momenteel wordt er werk uitbesteed aan de privé-sector, werk dat zeker even goed door de ervaren oud-mijnwerkers kan worden uitgevoerd. Mijnheer de minister, de oud-mijnwerkers zijn ten zeerste geschokt over de koele mededeling van de directie van de NV Mijnen waaruit bleek dat zij hadden beslist om de arbeidscontracten te beëindigen ten laatste op 31 december 1996. Deze mededeling is in strijd met de vroegere morele engagementen om de oud-mijnwerkers een passende job te geven binnen de NV Mijnen. Daarenboven heeft de minister-president vroeger bij herhaling toegezegd dat het vinden van een nieuwe job voor hen geen probleem mocht of kon zijn. De huidige directie of raad van bestuur van de NV Mijnen moest hiervoor zorgen. Daarentegen zullen de arbeidsovereenkomsten voor bedienden en kaderleden in 1997 en 1998 wel verder lopen. Op deze ma-

nier krijgt deze groep de kans hun vervroegd pensioen op de leeftijd van vijftig jaar nog te halen. Samen met ons, mijnheer de minister, kan u vaststellen dat een groep wordt bedankt voor zijn diensten en wordt verwezen naar de werkloosheidlokalen. Er zijn ook kaderleden en bedienden, die in de meeste gevallen een aantal jaren ouder zijn. Zij krijgen de kunstmatige mogelijkheid om, niettegenstaande het zagezegde einde van de activiteiten op 31 december 1996, toch hun vervroegd pensioen te halen in 1997 en 1998. We vragen dat er ook tewerkstelling zou zijn voor de arbeiders na 31 december 1996. In juli 1994 werd een beslissing getroffen over de activiteiten van de NV Mijnen : de opdracht van KS wordt beperkt tot het saneren van de mijnterreinen en -gebouwen en de afhandeling van de CAO-verplichtingen. Deze beslissing moet toch ook tewerkstelling voor de laatste mijnwerkers mogelijk maken. De schande om deze mijnwerkers naar de werkloosheidlokalen te verwijzen zal een groter schandaal veroorzaken dan het vroegere KS-schandaal. Mijnheer de minister, we dringen er dan ook bij u op aan alle beschikbare middelen te benutten om hen een job te geven. Een aantal van deze 76 mijnwerkers komen nog een paar jaar tekort om aan de dienstanciënniteit te voldoen. Zulks is niet te rijmen met gevoel van rechtvaardigheid.

Het moet mogelijk zijn deze 76 arbeiders – ooit zei een minister dat zij de eerste burgers van het land waren – zinnig tewerk te stellen op de oude mijnterreinen. Daarover weigert de NV Mijnen echter te praten, en men laat deze mijnwerkers in onzekerheid. Degenen, die elders aan de slag gaan, verliezen het statuut van mijnwerker, en zullen genoodzaakt worden tot 65 jaar te werken, zonder een mijnwerkerspensioen te genieten. We vragen samen met hen dat de NV Mijnen de aangegane belofte nakomt, dit wil zeggen werk. Deze mensen hebben er in 1989 voor gekozen te blijven werken, en zij willen dit ook doen. Er werd een sociaal fonds beloofd, en de nodige kredieten zouden ergens beschikbaar zijn en gereserveerd worden. Hoeveel staat het met dat sociaal fonds ? De wervelbedcentrale, die werd uitgebouwd met KS-gelden ten koste

Caubergs

van veel vervuiling voor de omgeving, werd overgenomen door Electrabel. Alle personeel die op kosten van KS en later de NV Mijnen waren opgeleid, werd op straat gezet bij deze overname. Alleen de hoofdingenieur werd in dienst genomen door Electrabel. De afdankingen en de jarenlange vervuiling door de wervelbedcentrale zijn een vergiftigd geschenk – het zoveelste – voor Limburg. Mijnheer de minister, we vragen dat u zou tussenkomen om te vermijden dat geen enkele mijnwerker wordt afgedankt. Iedere mijnwerker moet tewerkgesteld blijven op de terreinen van de NV Mijnen, ook na 1996. Het sociaal fonds, zoals beschreven in de CAO, moet worden uitgewerkt, en het voorziene bedrag van 350 miljoen frank moet worden benut ten gunste van de keuze 6-arbeiders. De arbeiders van de NV Onroerend Goed moeten dezelfde begeleidingsmaatregelen krijgen als deze van keuze 6. Dit zijn de vragen die ik vanuit Limburg aan u stel, met de hoop dat er een oplossing wordt gevonden.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn mening kan bezwaarlijk worden gezien als een aansluiting bij de interpellatie van de heer Caubergs. Bij de voorbereiding van deze vergadering heb ik de tekst van de heer Caubergs doorgenomen, en daarin werd gewag gemaakt van het aspect mijnschade. Tenzij het mij is ontgaan, denk ik niet dat dit aspect aan bod is gekomen in de tussenkomst van de heer Caubergs. Ik had in de tekst gelezen dat u, mijnheer Caubergs, zou voorstellen dat de oud-mijnwerkers integraal zouden worden overgenomen door de dienst mijnschade. Ik had hier graag een vraag over gesteld. Mijnheer Caubergs, vandaag werken er 15 mensen voor de dienst. Het is de bedoeling deze dienst tot een kleine 100 mensen uit te bouwen. Indien het zou kunnen dat er in de huidige structuur die afloopt op het einde van 1996 een verlengstuk komt, hoe zal men dat dan financieren ? Welke taak zal er in het kader van mijnschade door dat groot peloton aan mensen worden vervuld ? Dat heb ik wat gemist in uw tussenkomst, terwijl het duidelijker bleek uit uw schriftelijk verzoek tot interpellatie. Dit is een belangrijk gegeven, omdat we het binnenkort over mijnschade zullen hebben, en daarom zou ik de visie van uw fractie over deze aangelegenheid willen kennen.

De voorzitter : De heer Sleecx heeft het woord.

De heer Jef Sleecx : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het is inderdaad zo dat een en ander voor deze mensen een drama betekent. Mijnheer de minister, ik heb hier bij een vorige gelegenheid al een tussenkomst over gehouden. We weten dat er voor deze 76 mensen een overeenkomst is, en dat er voor het einde van dit jaar besluiten komen van de mijnen waardoor het personeel wordt afgedankt. Ik heb toen de vraag gesteld of het inderdaad zo is dat privé-bedrijven werken uitvoeren

ter sanering van de terreinen. Ik vermoed dat dat ook zo is. Mijnheer de minister, kan er geen druk worden uitgeoefend om deze mensen aan het werk te houden, en de privé-maatschappijen die de terreinen saneren te dwingen deze mensen op te nemen ? Er is een akkoord, waarin staat dat het op 31 december 1996 totaal gedaan is met de mijnwerkers.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, collega's, de discussie over de mijnschade-bemaling zullen we vanaf volgende week voeren. We zullen dit in commissie behandelen naar aanleiding van het voorstel van decreet van de heer Schuermans, dat in een juridische verzelfstandiging van deze dienst voorziet met een eigen personeelskader. Op de hoorzitting van 3 april eerstkomend zullen de heren Blereau en Peeters aanwezig zijn. In 1989 is voor de NV Mijnen een CAO gesloten. Volgens deze CAO van 4 juli 1989, die op 31 december 1996 afloopt, hebben bepaalde arbeiders – de zogenaamde Keuze 6-groep – ervoor gekozen om binnen de NV Mijnen te blijven werken met een inkomensgarantie tot 31 december 1996. Het gaat om 96 arbeiders van Keuze 6 en 19 arbeiders van de vroegere KS-Onroerend Goed. Voor de Vlaamse overheid is het duidelijk dat de NV Mijnen haar activiteiten eind 1996 stopzet. Om deze beslissing te kunnen uitvoeren is het bijgevolg noodzakelijk dat alle werknemers van de NV Mijnen tegen eind 1996 hun vooropzeg krijgen. Op die manier wordt de CAO van 4 juli 1989 gerespecteerd. Krachtens deze CAO hadden de arbeiders toen de keuze om met een gouden handdruk af te vloeien of met een inkomensgarantie te blijven werken, tot de NV Mijnen eind 1996 definitief de boeken zou sluiten. Het zou volgens mij niet rechtvaardig zijn ten aanzien van de mijnwerkers die in 1989 hebben geopteerd om de NV Mijnen te verlaten in de omstandigheden die gekend zijn, daar nu uitzonderingen op te maken. Dat standpunt is door de directie van de NV Mijnen duidelijk geformuleerd en is ook volledig conform de filosofie ter zake. We zullen daar dus ook niet op terugkomen.

Voor de verdere tewerkstelling na 1996, weliswaar buiten de NV Mijnen, heeft de onderneming een loopbaanbegeleidingsdienst opgericht die in maart 1995 van start is gegaan. In het kader hiervan is voor een aantal werknemers al een andere betrekking gevonden. De heer Sleecx heeft een aantal vragen gesteld in verband met een aantal diensten die aan de privé-sector zijn uitbesteed. Het gaat hier om het saneren van terreinen en het slopen en restaureren van gebouwen. Dit zijn zeer specifieke technische opdrachten waarvoor binnen de NV Mijnen geen of onvoldoende gekwalificeerd personeel aanwezig is. Daarom heeft men een aantal dingen uitbesteed. Wat de toekomst betreft, heeft de directie toegezegd dat, indien arbeiders voor de na 1996 nog resterende doch uitdovende activiteiten kunnen worden ingeschakeld, de voorrang aan hen zal worden gegeven, wanneer ze aan de vereiste

Van Rompuy

kwalificaties beantwoorden, doch in het kader van een nieuwe arbeidsovereenkomst voor bepaalde duur bij de rechtsoptvolgers van de NV Mijnen, en dit volgens de marktvoorwaarden. Tevens dient opgemerkt dat de arbeiders op hun eigen vraag kunnen worden vrijgesteld van arbeidsprestaties om opleiding en vorming te volgen met het oog op een nieuwe job. Er moet de werknemers in ieder geval duidelijk worden gemaakt dat er nog mogelijkheden zijn, maar dan in het kader van de nieuwe NV, dus de rechtsoptvolgers die eigenhandig beslissingen zullen kunnen nemen. Als overheid kunnen we ons daar echter niet voor engageren. Wat de wervelbedcentrale betreft dient opgemerkt dat in functie van de eindigende opdracht van de NV Mijnen naar een kandidaat diende te worden gezocht voor de uitbating van het wervelbed. Met Electrabel werd hierover een akkoord gesloten, waarbij Electrabel als nieuwe exploitant eigen personeel heeft ingeschakeld en tevens is overgegaan tot de aanwerving van elf personeelsleden van de NV Mijnen, waaronder acht voor het wervelbed, waarvan vier van de Keuze 6-groep. Ik wil even vooruitlopen op de discussie die we volgende week over het voorstel van decreet van Eddy Schuermans zullen voeren. Tewerkstelling voor de hele groep van 96 werknemers in de dienst Mijnschade is een illusie. Het is niet verantwoord dat hier te beloven. Het zou slechts gaan om een beperkt aantal personen. Bij de herstructurering en de sluiting van de NV Mijnen wordt de dienst Mijnschade verzelfstandigd met een bezetting, waarover we kunnen discussiëren. Ik denk dat we hier gehandeld hebben conform de beslissingen van 1989. U weet in welke omstandigheden sommige mijnwerkers een keuze hebben moeten maken. Vaak was dit een heel pijnlijke keuze. Sommigen wilden doorgaan tot eind 1996. Nu die datum eraan komt, moeten we ons houden aan de CAO van 4 juli 1989. Mijnheer Caubergs, het is evident dat dit pijn doet. Voor de mensen die er hebben gewerkt, komt dit hard aan, maar ze weten al zeven jaar dat het op die manier zal moeten eindigen. Over de toekomst zal een nieuwe juridische entiteit moeten oordelen, maar ter zake kan de Vlaamse overheid zich op dit ogenblik niet engageren.

De voorzitter : Dank u wel, mijnheer de minister. De heer Caubergs heeft het woord.

De heer Jan Caubergs : Vooreerst wens ik te antwoorden op de vraag van de heer Schuermans in verband met de tewerkstelling van de 96 arbeiders in de dienst Mijnschade. Ik kan van hieruit niet zeggen of de dienst Mijnschade

zoveel personeel kan gebruiken. Maar we weten wel dat de NV Mijnen en de volgende NV over de financiële middelen beschikken om kaderpersoneel, dat ze eerst met pensioen laten gaan of met een zeer ruime premie afdanken, van de ene dag op de andere opnieuw contractueel aan te werven. Dus moeten ze ook maar zoeken naar de financiële middelen om arbeiders, die veel minder weerbaar zijn, opnieuw in dienst te nemen.

De heer Eddy Schuermans : Maar dan niet noodzakelijk in de dienst Mijnschade ?

De heer Jan Caubergs : Dat hoeft niet noodzakelijk, maar er moeten toch wel middelen voor worden gevonden. Mijnheer de minister, uw antwoord verduidelijkt wel een en ander, want de mijnwerkers weten natuurlijk ook dat ze een contract hebben getekend dat op een bepaald ogenblik afloopt. Niettegenstaande dat hebben sommige politici, zoals uw voorganger en minister-president Van den Brande, in 1993 beloofd dat die mensen in dienst zouden kunnen blijven. Nu zijn ze uiteraard erg teleurgesteld, omdat ze voor de zoveelste keer tot de vaststelling komen dat politici holle woorden uitkramen.

De heer André Denys : Mijnheer Caubergs, dat geldt voor sommige politici. We mogen niet veralgemenen.

De heer Jan Caubergs : Het gaat meestal om diegenen die het voor het zeggen hebben. En dat is spijtig.

De voorzitter : De heer Sleenckx heeft het woord.

De heer Jef Sleenckx : Mijnheer de minister, wanneer we het over de dienst Mijnschade zullen hebben, stel ik voor dat we iets proberen uit te werken. Als er bijvoorbeeld mensen voor bepaalde klusjesdiensten worden gerecruiteerd, dus moeten eerst die 96 mensen aan bod kunnen komen. Op dit vlak kan de overheid volgens mij wel iets doen.

De voorzitter : Ik zou er nogmaals op willen wijzen dat het dossier van de dienst Mijnschade in een aparte vergadering aan bod zal komen.

Het incident is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.45 uur.*